

แนวปฏิบัติเรื่อง การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในบริการกิจกรรมบำบัด สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคใต้

๑ วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในบริการทางกิจกรรมบำบัด
- ๒ เพื่อให้ผู้รับบริการและบุคลากรมีความปลอดภัยจากการติดเชื้อในการปฏิบัติงาน

๒ ขอบเขต

การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในบริการทางกิจกรรมบำบัด ตั้งแต่การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ การแยกผู้ป่วยติดเชื้อที่งานผู้ป่วยนอก การป้องกันการติดเชื้อของบุคลากรจากการปฏิบัติงานตามหลัก Isolation Precaution และการทำความสะอาดอุปกรณ์คัดกรอง, ประเมิน, ส่งเสริมและฟื้นฟูทางกิจกรรมบำบัด รวมทั้งการทำความสะอาด โต๊ะ เก้าอี้ และห้องกิจกรรมบำบัด

๓ คำนิยามศัพท์

๓.๑ การเฝ้าระวังการติดเชื้อในบริการทางกิจกรรมบำบัด หมายถึง วิธีการดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อตามหลัก Isolation Precaution

๔. ความรับผิดชอบ

๔.๑ นักกิจกรรมบำบัดมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามหลัก Isolation Precaution เพื่อป้องกันผู้ป่วย ผู้ใช้บริการ บุคลากรและสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ กระบวนการป้องกันการติดเชื้อในบริการทางกิจกรรมบำบัด มีกระบวนการ ดังนี้

๕.๑.๑ พยาบาลจุดคัดกรองและนักกิจกรรมบำบัด มีหน้าที่ประเมินผู้รับบริการ สัมภาษณ์ ผู้ป่วยและผู้ปกครองที่มาใช้บริการก่อนเข้ารับบริการทางกิจกรรมบำบัดทุกราย ตามเกณฑ์ดังนี้

- ใช้ไอรื้อรัง เจ็บคอหรือมีอาการไอให้เห็นขณะเข้ามา
- ผื่นหรือเป็นตุ่มน้ำใส ๆ คล้ายโรคอีสุกอีใส (Chicken pox)
- อาการตาแดงและ / หรือมีขี้ตาเกรอะกรัง
- ผื่นคันตามผิวหนัง / แผลตามผิวหนัง
- ผู้ที่มีภาวะเสี่ยงของโรคตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข

๕.๑.๒ ก่อนและหลังเข้ารับบริการทางกิจกรรมบำบัดให้ล้างมือด้วย เจลแอลกอฮอล์ ทุกครั้ง

๕.๑.๓ ของเล่นและอุปกรณ์ทางการกิจกรรมบำบัดทุกชิ้นที่ใช้ แยกไปเก็บในกล่องรอทำความสะอาดทุกครั้งหลังการใช้งาน

๕.๑.๔ ทำความสะอาด โต๊ะ เก้าอี้ และห้องกิจกรรมบำบัดด้วยน้ำยาเดทอลหลังการใช้งานทุกครั้ง

๖. อุปกรณ์การฝึกทางกิจกรรมบำบัด

อุปกรณ์ส่งเสริมและฟื้นฟูทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการรักษาทางกิจกรรมบำบัด มีโอกาสปนเปื้อนเชื้อโรคจากมือที่ไม่สะอาด จากสารคัดหลั่งในร่างกาย หรือจากการที่เด็กนำใส่เข้าไปในปาก เชื้อโรคที่ปนเปื้อนเหล่านี้สามารถแพร่กระจายได้

๗. วิธีการแพร่กระจายเชื้อมี ๓ วิธี

๗.๑ การแพร่กระจายโดยการสัมผัส (Contact transmission) แบ่งออกได้เป็น ๒ วิธีคือการสัมผัสทางตรงและสัมผัสทางอ้อม

๗.๒ การแพร่กระจายเชื้อ โดยฝอยละอองน้ำมูก น้ำลาย (Droplet transmission)

๗.๓ การแพร่กระจายเชื้อทางอากาศ (Airborne transmission)

ซึ่งการติดเชื้อส่วนใหญ่เกิดจาก ๒ วิธีแรก ดังนั้นจึงต้องมีวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อสำหรับอุปกรณ์ทางกิจกรรมบำบัด โดยอิงตามหลัก Standard precautions และ transmission based precaution ร่วมด้วย

๘. การทำความสะอาดอุปกรณ์การฝึกทางกิจกรรมบำบัด เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - 19) โดยมีอุปกรณ์ดังนี้

ชนิดของอุปกรณ์	วิธีการทำความสะอาด
๑.ผ้า	-กรณีเปื้อนสิ่งคัดหลั่งส่งซักรด้วยผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เช่น ผงซักฟอก น้ำสบู หรือน้ำยาฆ่าเชื้อ/น้ำยาฟอกขาว เช่น เดทตอล ไฮเตอร์ หลังการเล่นทันทีและตากให้แห้งเช่น อุปกรณ์ที่เป็นผ้า หรือ ตุ๊กตา -กรณีไม่เปื้อนสิ่งคัดหลั่งให้นำไปผึ่งแดดหลังการใช้งาน แล้วทำความสะอาดดังวิธีขั้นตอนสัปดาห์ละครั้ง
๒.ของเล่นพลาสติก ยางและลูกบอล	หลังการใช้งานทุกครั้ง เลือกทำความสะอาดโดย -ล้างหรือเช็ดทำความสะอาดด้วยน้ำสบู น้ำยาล้างจาน หรือ ผงซักฟอก -ล้างหรือเช็ดทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ/น้ำยาฟอกขาว เช่น เดทตอล (ด้วยคลอรีนไฮโรนอล) -ผสมน้ำยา ๑ ฝาขวด กับน้ำ ๒ แก้ว เช็ดทำความสะอาดและเช็ดน้ำยาด้วยน้ำเปล่าอีกครั้งหลังจากนั้นทำให้แห้ง -เช็ดทำความสะอาดด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐ % สำหรับโคโรนาไวรัส (COVID – 19)
๓.ของเล่นที่เป็นไม้	หลังการใช้งานทุกครั้ง เลือกทำความสะอาดโดย -เช็ดทำความสะอาดด้วยน้ำสบู น้ำยาล้างจาน หรือ ผงซักฟอก -เช็ดทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ/น้ำยาฟอกขาว เช่น เดทตอล (ด้วยคลอรีนไฮโรนอล) -ผสมน้ำยา ๑ ฝาขวด กับน้ำ ๒ แก้ว เช็ดทำความสะอาดและเช็ดน้ำยาด้วยน้ำเปล่าอีกครั้งหลังจากนั้นทำให้แห้ง(กรณีนี้ช่วยป้องกันการขึ้นราของไม้) -เช็ดทำความสะอาดด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐ %

	สำหรับโคโรนาไวรัส (COVID – 19)
๔.หนังสือและบัตรภาพ และบัตรคำที่เป็นกระดาษ	-ใช้ผ้าเช็ดด้วยน้ำสบู่ ผึ่งให้แห้งตากแดดก่อนเก็บเข้าที่ (กรณีเปื้อนมากเปียกชำระดูเป็นเชื้อราให้ทิ้ง)
๖.ดินสอ ดินสอสี	หลังการใช้งานทุกครั้ง เลือกความสะอาดโดย -ล้างหรือเช็ดทำความสะอาดด้วยน้ำสบู่ น้ำยาล้างจาน หรือ ผงซักฟอก -ล้างหรือเช็ดทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ/น้ำยาฟอกขาว เช่น เดทตอล (ด้วยคลอรีนไฮโรนอล) -ผสมน้ำยา ๑ ฝาขวด กับน้ำ ๒ แก้ว เช็ดทำความสะอาดและเช็ดน้ำยาด้วยน้ำเปล่าอีกครั้งหลังจากนั้นทำให้แห้ง -เช็ดทำความสะอาดด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐ % สำหรับโคโรนาไวรัส (COVID – 19)

*การใช้แอลกอฮอล์ ๗๐ % ใช้กับเชื้อโคโรนาไวรัสได้แต่ฆ่าเชื้อเอนเตอร์ไวรัสไม่ได้ (โรคกลุ่มมือเท้าปาก)